

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Idėja.

Sukilimas niekad nebūna patogus. SUKILIMAS – TAI IŠREIKŠTAS PROTESTAS, ĮGALINANTIS POKYTĮ.

Siekiant įprasminti 1863-1864 metų sukilimo svarbą menine kalba, aktualia šiandienos piliečiui, pabrėžiamas sukilimas kaip protestas, maištas, nesuitaikymas su įsigalėjusia priespauda. Drąsa nesutikti su oficialiąja galios pozicija, formuluoti bei skelbti savas vertybes. Todėl kuriamas paminklinis objektas nėra dekoratyvus nei konvencionalus. Naudojamos netikėtos medijos skatina žiūrovo kritinį mąstymą.

Pasirinktas motyvas – grafiti ant pastato sienos. Šiuo atveju, siena – tai nuvirtęs ir apeižėjęs XIX a. carinės Rusijos kareivinių stiliaus architektūrinis fragmentas (suformuotas iš granito). Nurodo į tuometę valdžią, oficialiosios galios centrą, kuris Sukilėlių pastangomis ateityje buvo išjudintas ir nugulėtas.

Ant architektūrinės struktūros paviršiaus „užpurkšti“ (smėliavimo technika įgilintas reljefas, dengiamas dažais) drąsūs štrichai Sukilėlių naudoto herbo motyvais (jėgas suvienijusių lietuvių, lenkų, gudų simbolika).

Grafiti technika – gatvės protesto išraiškos forma, laikoma nepriimtina, nelegaliu būdu išreikšti priešpriešą engėjiškoms struktūroms. Šios meninės priemonės netikėtu panaudojimu paminkliniame objekte siekiama atkreipti dėmesį į XIX a. aktyvistų, kurių dauguma buvo jauni idealistai, narsą ginti savo vertybes ypač nepalankiomis aplinkybėmis. Prisimenant praeitį, kviečiama persvarstyti šiandienos procesus.

Kontekstualumas. Objektas vaizdiškai, medžiagiškai ir prasmiškai įsilieja į istorinę aplinką ir papildo ją reikšminga informacija bei originaliu meniniu sprendimu. Naudojamos medžiagos artimos esamam aikštelės grindiniui ir naujai įrengtiems suoliukams. Dera prie aplinkos tiek koloritu, tiek monumentalia, tačiau ne per stambia forma.

Netikėta meninė raiška patraukia užkilusių į kalną svečių dėmesį žaliame įkalnės fone. Parinkta tokia vieta, jog objektas aiškiai bei pagarbiai pažymi palaikų radimo vietą, ir nei vizualiai nei fiziškai negožia pagrindinių pilies aikštelės kraštovaizdžio objektų (pilies bokšto, kt.): nei nuo kalno papėdės, nei užkilus į viršutines kalno terasas. Visgi yra pakankamai didelis patogiai perskaityti pagarbiai pateikiamą informaciją priėjus arčiau.

„Grafiti“ dažai – istorinių raudonos ir baltos spalvų derinys, tačiau parenkami subtilūs, prigesinti tonai.

Medžiagos. Naudojamos medžiagos – ilgaamžės, patvarios, atsparios atmosferos poveikiui:

- Granitas – paviršius nepoliruotas, dažymo vietos – išsmėliuotos siekiant išraiškos bei geresnio dažų įgeriamumo.
- Bronza, lieta, patinuota.
- Dažai – purškimo su trafaretais technika.